

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME VI. — LETO VI.

CLEVELAND, OHIO, SOBOTA (SATURDAY) JAN. 13, 1923.

ST. (NO.) 11.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

Francoska okupacija Ruhra se širi.

ZAVEZNIKI PODALJŠALI NEMČIJI ODŠKODNINSKI ROK.

ROK ZA ODŠKODNINSKO ODPLAČILO, KI PADE NA PONDELJEK, ODLOŽEN DO 1. FEBRUARJA. — FRANCIJA JE BAJE PRIPRAVLJENA DOVOLITI DVELETNI ODŠKODNINSKI MORATORIJ.

Essen, 12. jan. — Francozi so danes zasedli mesto Gelsenkirchen, tri milje severovzhodno od Essena. Gelsenkirchen, kat večina mest v ruhrski dolini, deluje svojo prosperiteto premogovnim rudnikom v okolici. Te rudnike se je v Gelsenkirchen jako obsežno razvilo. Poleg tega se nahaja v mestu dosti drugih tovarov za izdelovanje jekla, mila, stekla in kemikalij. Nahaja se ob Duisburg-Hamm železniški progi ter ima prebivalstvo 200.000 oseb.

Pariz, 12. jan. — V reparacijskih krogih se je nocoj govorilo, da bo odškodninska komisija jutri dovolila podaljšanje roka za odplačitev 500.000.000 zlatih mark, ki pade na ponedeljek, do 1. februarja. Ta korak bo odškodninska komisija baje podvzela na izrecno prošnjo francoske vlade. Akoravno se kot vzrok temu navaja to, da se dovoli francoski delegaciji več časa za pripravo novega načrta za moratorij glede odškodnine, pa se veruje, da ima s tem sklepom opraviti tudi pasivna rezistenca Nemčije z ozirom na francosko okupacijo.

Barthou, ki je predsednik reparacijske komisije, se je danes popoldne dalj časa posvetoval z ministrskim predsednikom Poincarejem, in pričakuje se, da bo na jutrajšnji seji komisije stavljen več konkretnih predlogov. Seji bo prisostvoval tudi sir John Bradbury, angleški član komisije, ki je dospel iz Anglije sinoči.

Kot rezultat nemške obstrukcijske taktike se pričakuje, da bo obsežni zapovedniški ustroj, ki so ga upostavili zavezniki v Nemčiji za izvajanje versailleske pogodbe, popolnoma prenehal delovati. V ta ustroj spadajo vojaška kontrolna komisija, komisija za iskanje pogrešanih vojakov ter številnih drugih.

Dosedanja poročila, ki jih je prejelo zunanje ministrstvo, da Nemci ne bodo dovoljevali od sedaj naprej nikakih nadaljnjih odplačil v materijalu in da se bo s pošiljankami premoga popolnoma ustavilo.

Poincare bo počakal rezultata pogajanja francoskih inženirjev, ki so bili poslani v Ruhr, predno se odloči za korake proti temu pasivnemu zoperstavljanju Nemčije.

Sklenilo se je, da se bo o prošnji Nemčije za odškodninski odlog, razmotrivalo na jutrajšnji seji in da se pride do sklepa čim prej, če se bo dogodilo v Nemčiji obrnili.

Veliko se tudi govori o možnosti nove konference z Nemci, na katero bi povabil Poincare Anglijo, Italijo, Belgijo in morda tudi Zedinjene države.

Nemci se pripravljajo. Essen, 12. jan. — Francoske vojaške oblasti so danes prišle z delom na načrtih za eksploatacijo premogovne industrije v Ruhru ter kot prvi korak v tej smeri predložile svoje načrte nemškemu industrijalcem in delavcem.

Francozi prihajajo sedaj do spoznanja, da naloga, katero so podvzeli, nikakor ne bo tako lahka kot so mislili. Računati morajo na neke vrste pasivno zoperstavljanje od strani vseh oblasti in industrijalcev, od delavcev pa večje zahteve kot bi jih delavci stavili na nemške delodajalce.

Načrt za obrat industriji pod francosko supervizijo je popoln v toliko, v kolikor so dopuščale

Kaj se Amerikanci uče od tujerodcev?

New York — (Jugoslovanski Oddelček F. L. I. S.) V uradnem mesečnem glasilu, ki ga izdaja prosvetni urad Department-a of the Interior, se nahaja članek pod naslovom "We learn from foreign-born neighbors", radi njegove zanimivosti prinašamo tu ta članek v prevodu.

Izobrazba ne spada le v delokrog šole. Mi vsi se učimo, dokler živimo, iz tega, kar delamo, čitamo in slišimo in iz stikov z drugimi. Skoraj v vsaki deželi se je narod naučil napravljati kako stvar boljše, kot jo napravljajo drugi, in ko priseljenci iz dotične dežele prihajajo v Združene Države, oni prinašajo s seboj ono znanje in naš tukaj učijo. Ako je Amerika postala ena izmed najnaprednejših držav na svetu, se moramo zahvaliti v nemali meri našim tujerodnim učiteljem.

Mlekarstvo v Združenih Državah stoji danes na tako visoki stopinji, kot v katerikoli drugi deželi. Napravili smo obilno in vredno napredek v zadnjih tridesetih letih; to je pripisati predvsem preiskovanju naših poljedelskih šot, ali v veliki meri tudi vplivu stotih tisočih mlakarjev, ki so se tukaj naselili in so pokazali svojim sosedom danški način izdelovanja masla in gira. Bil je neki Daneec, ki je začel prvo mlekarstvo v tej zemlji na oni podlagi, ki je pozvednina združništva na ono visoko stopinjo, v kakoršnji stoji na Danskem. Prvi posnemačnik (cream separator) je baje neki danski priseljencec primerel v Ameriko.

Italijani, Nemci in Rusi so prinesli s seboj svojo ljubezen do glasbe in svoje poznavanje krasnih skladb starokrajških skladateljev. Kamorkoli so prišli, ustanovili so pevška društva. Višoka stopinja naše opere in vedno rastoče zanimanje Amerikancev za zvišeno glasbeno umetnost dolguje mnogo navdušenju teh priseljencev.

Norvežani in Švedsi so tekom mnogih stoletij sloveli po svoji čvrsti demokraciji, svoji ljubezni do svobode, svoji duševni neodvisnosti, svojem konservativizmu in svojem krenkem verskem in moralnem značaju, in vsak del Združenih Držav, kjer so se naselili v večjem številu, nosi stalen pečat njihovega vpliva. Za več kot tisoč let so Normani današnji Norvežani sloveli kot najspretnjši pionirji in pomorščaki, in ko zopet prevzamejo svoje mesto kot pomorski narod, bodo norveško-ameriški morvarji in drugi, ki so se od njih naučili, sestavljali važen del izmed moštva naših ljudi. Naj se le spominjamo, da je bilo moštvo jadrnice Resolute, ki je zmagala na tekmi l. 1922, sestavljeno od samih Skandinavcev.

Finci prihajajo iz dežele, kjer se mora kmetovalec trdo boriti radi kakovosti zemlje in podnebja. Mnogi izmed njih so se naselili na naših zapuščenih farmah in pokazali so, kako se lahko tudi iz najbornejše zemlje pridela dobičkosno letino. Pokazali so Amerikancem, da trdo delo in varčnost prinašata

Igralka ustreljena.

USTRELIL JO JE NEKI IGRALEC, KER GA NI MARALA POROČITI.

New York, 12. jan. — Danes je bila v nekem restavrantu na 8th Avenue ustreljena igralka in godbenica Miss Marion McDaren. Priča umora je bilo veliko oseb, ki so se nahajale istotam pri večerji. Restavrant, kjer se je odigrala tragedija, se nahaja takoj nasproti Pennsylvania železnicega kolodvora ter hotela Pennsylvania.

Mlada igralka je bila ustreljena, ko je večerjala v družbi svega brata Hughja in treh sester, ki nastopajo skupno na odru pod imenom "The Five McLaren." Njih dom je v Philadelphiji.

Morilec je neki new-yorkski igralec Harold Van Alstein, ki je priznal, da je šele pred kratkim kupil revolver, da ustrelj Miss McLaren, ker je poslovno odklonila njegovo ljubezen in ga ni marala poročiti. Bani igralec je po ustrelitvi dekleta, ki ga ni marala, nameril revolver na njegovega brata ter ga ranil v roko, nakar je nameril revolver nase ter se ustrelil v prs, toda zdravniki izjavljajo, da bo okrevalec.

— Prvo maskeradno veselico v sezoni prirede nocoj v Božeglavovi dvorani "Slovenske Sokolice."

— Jutri zvečer obiščite naše Žužemberčane v Sever-Kraševci dvorani.

uspeh. Na Finskem jim je bilo treba izbežati se vseh nepotrebnih posredovalcev s tem, da so ustanovili zadruge za nakupovanje in prodajanje, in so tukaj naučili Amerikance, kako vrednost ima združništvo.

Od Švedov, Nemcev, Poljakov, Jugoslovancev in Čehoslovakov smo se naučili važnost dnevne telovadbe za naše zdravje. Švedska gimnastika in Čehoslovaški jugoslovanski in poljski Sokol so vsi prispelivali k temu, da so se Amerikanci učili ohraniti krepko telo potom vaje. Da se je telovadba uvedla med predmete ljudskošolske izobrazbe, je pripisati večinoma vplivu nemških Turnvereinov.

Čehoslovaki so razvili stavbeni in posojilna društva v večji meri, kot katerikoli drugi narod, in njim se imamo zahvaliti mnogo za veliki razvoj teh za drug.

Priseljenci iz mnogih dežel, iz katerih dobivamo največjo zalogo delavcev v naših rudnikih, v kladbah in tovarnah, niso na prvi pogled prinesli s seboj mnogo takega, kar bi Amerikanci lahko koristno posnemali, ali vendarle so oni učitelji, ki prispevajo k razvoju našega narodnega značaja in k zalogi našega nagnanja. Njihova potvezljivost in radovolnost, njihova zmožnost za dela, katero bi naši domači delavci našli prenovarna, njihova izurjenost in izvirnost svojega skromnega dela, razvita potem generacij rekodelcev dežele, — vse to zapuščajo svoj znak na nas.

Ameriški narod je bistveno anglo-saksonski, ali nikakor ne smemo podcenjevati prispevkov drugih evropskih narodov.

Železničarji vseh strok za združenje.

IZZA ŠTRAJKA MEHANIČKOV JE MISEL ZA ZEDINJENE VSEH ŽELEZNIČARJEV DO BILA SILEN RAZMAH.

Gibanje za spojitve vseh 16 železničarskih organizacij v eno močno unijo postaja vedno bolj močno. Posebno je pospešilo to gibanje zadnji štrajk železničarskih mehanikov, ki je ponekod še sedaj v teku, in širi se z velikim razmahom navzlic temu, da so voditelji sedanjih železničarskih organizacij spojitvi silno nasprotni.

Prišlo je že tako daleč, da je pričelo konzervativne železničarske unijske voditelje že resno skrbeti, kaj bo z njihovimi stolčki. Propagandisti ene velike unije za vse železničarje je pred kratkim dosegla veliko zmago, ko je bil na konvenciji Brotherhood of Maintenance Workers poražen predsednik Edward Grable, in je njegovo mesto zavzel F. H. Fljenzdal, ki je pristaš gibanja za spojitve. Kot znano, je Grable ob priliki štrajka železničarskih mehanikov sramotno izdal interese delavstva, ko ni hotel dovoliti članom svoje organizacije, da bi se pridružili stavkarjem, akoravno so z veliko večino glasov odločili za stavko.

Novi predsednik Maintenance železniških delavcev Fljenzdal je sedaj pisal na vse uradnike obstoječih železničarskih organizacij pisma, v katerih jih p rosi, da podajo svoja mnenja o združitvi.

W. C. Lee, vrhovni predsednik trainmanov ter W. S. Stone, predsednik lokomotivskih inženirjev, sta se izjavila, da sta nasprotna spojitvi. D. B. Robertson, predsednik kurjaške bratovščine, je izven mesta, toda znano je, da je istotako nasproten. Toda več drugih železničarskih organizacij je odprto za spojitve, in zadnja konvencija železniških klerkov se je formalno izrekla zanje. Glavno nasprotstvo družitev se nahaja v štirih bratovščinah, toda tudi v teh je dosti članstva, ki je nezadovoljno s sedanjim načinom organizacije.

Konvencija, katere so se vdeležili pristaši spojitve, se je vrtila v decembru v Chicagi in napravilo se je podrobne načrte za doseg cilja. Seje propagandistov za spojitve se vršijo redno tako v Clevelandu kot tudi po drugih mestih. Gre se za tem, da se v vsaki posamezni organizaciji pridobi toliko članstvo na naršt, da se jim posreči pri konvenciji dobiti večino in tako priti na vodilna mesta. Pri železničarskih bratovščinah bo to mogoče doseči kvečim v teku dveh let, se šele takrat vršijo njih konvencije.

— Peč za vinsko prešo. Mrs. Katie Smey, 1325 Hamilton Ave. je posodila v jeseni, ko se je prešalo vino, Albert Newmanu, 1428 St. Clair Ave. svojo vinsko prešo, vredno \$35, ko pa je hotel isto nazaj, ji je ponudil Newman zanjjo neko staro peč. Katie je šla na sodnijo in sodnik Terrel je dal sedaj Newmanu do 20. januarja čas, da ali vrne prešo ali pa jo plača v gotovini.

— Nocoj bodo zabavale v Slovenskem Narodnem Domu članice društva Složne Sestre.

OBLASTI ZAPLETENE V AKTIVNOSTI KU KLUKSOV.

ZUPAN IZ MER ROUGE PRIZNAVA VDELEŽBO V TERORISTIČNEM DELOVANJU KU KLUKSOV V LOUISIANI.

Bastrop, La., 12. jan. — Robert Dade, župan iz Mer Rouge, je danes priznal sodelovanje v terorističnih aktivnostih Ku Kluks Klana, ki se nahajajo sedaj v preiskavi pred državnimi oblastmi z ozirom na umor Watt Daniela in Thomas Richardsa.

Dade, ki je bil danes na izpričevanju, je priznal, da je bil v zakrinskih druhalih, ki je prišla in odgnala Daniela, W. C. Andrews, H. J. Neelisa par dni pred umorom. Dade je izjavil nadalje, da sta bila v družbi tudi Dr. McKoin in stotnik J. K. Skipwith.

Ze pri nekem prejšnjem izpričevanju je Dade priznal, da je do zadnjega časa pripadal h Ku Kluks Klanu.

Predno se je pričelo z današnjim zasliševanjem, je Skipwith, ki je eden izmed voditeljev Ku Kluksov, naznanil, državnim pravnikom, da je pripravljen podrobno opisati vse aktivnosti Ku Kluks Klana, odkar se je pred dvema leti tukaj ustanovil.

Vrhovni pravnik je povabil Skipwitha sprejel, toda datum za predlagano konferenco se še ni določil. Skipwith se je obenem izrazil, da država dela napako v tem, da vodi javna zasliševanja in ker ne omejuje samo na umor Daniela in Richardsa, češ, da se s tem v občini neti stara sovrastva, ki so že precej polegla.

"Posledica tega bo kripelitje," je dejal Skipwith. "Stara sovrastva bodo zopet zaplamtela. Zakaj se preiskave ne omeji samo na umor?"

Priče, ki so bile danes zaslišane, so bile povečini take, iz katerih se je moralo izjave o delovanju Ku Kluksov skoro vleči. Toda priznavali so, da se je Ku Kluks Klan smatral za oblast preko zakona in postavljenih avtoritet do tistega časa, ko je po pronajdbi umora Daniela in Richardsa governer zagrozil nastopiti z železno pestjo. Kot je priznal župan Dade sam, je nastal tak položaj, ko ni bila nobena stvar več nemogoča.

Pred Dade-om je bil na izpričevanju Fred Higginbotham, ki je bil tudi preje član Ku Kluks Klana, in ki je priznal, da je Klan odredjal izgajne državljanov iz

okrajja brez obravnave, da je odredil kazni na svojo roko ter da je samolastno odločal, kateri državljani so "zaželjivi in nezaželjivi, in da se je to delalo v sodni dvorani, kjer se sedaj vršijo zaslišanja. Tudi Dade je priznal, da je Ku Kluks Klan imel v občini večjo oblast kot pa vse druge zakonitim potom postavljene avtoritete.

"Ali je bilo vzrok temu delovanju, da je večina občinskih uradnikov pripadala Klanu?" je pral državni pravnik.

"Tako splošno govori," je odvrnil župan Dade.

— Včeraj se je smrtno opekla 28-letna Mrs. Margareta Burns v svojem stanovanju na 1908 E. 69 St. Ženska je likala perilo, ko se ji vname obleka od bližnje peči. Njena dva otroka sta videla, kako je bila mati vsakrat vsa v plamenih, toda ji nista mogla pomagati. Na njene klice za pomoč je prihitel gospodar hiše, ki jo je zavlil v preprogo in tako pogasil plamene, pri čemur je zadobil tudi on hude opekline po rokah. Nesrečnica je bila prepeljana v bolnišnico, kjer je za opeklinami v groznih mukah umrla. Otroka, ki sta ostala sirote, sta vzela gospodar in gospodinja. Eden je star deset let, drugi pa tri mesece.

— Slovencem in Hrvatom se tem potom naznanja, da imajo še do 15. januarja priložnost vložiti svoj denar pri slovenski posejilnici od katerega dobijo 5% obresti od 1. januarja.

POZOR TRGOVCI!

Centenim trgovcem naznanjamo, da smo prejeli krasno zbirko koledarjev za leto 1924. Vzorec prekašajo vse dosedanje tako po lepoti kot po izredno nizki ceni. Ne naročajte torej koledarje pri tujih tvrdkah, ko jih lahko dobite pri nas. Naš zastopnik vas bo obiskal od februarja naprej, ki bo sprejemal naročila. Lahko se pa tudi zglosite v našem uradu in si poljubno izberete koledarje, s katerimi boste zadovoljni vi kot tudi vaši odjemalci.

Ameriško-Jugoslovanska Tisk.

Družba

6418 ST. CLAIR AVE.

"Nebesa na zemlji" jutri v Collinwoodu!

Josip Kostanjevec:

KOTANJSKA ELITA.

"Tu je pretesno v lopi," e me nala Matilda, ko je nehaj pripovedovati Pavlovič. "Pojdimo raj po vrto do večerje!" Vstali so. Tedaj je ponudil Pavlovič Matildi roko, in ta se je takoj brez obotavljanja naslonila ob njo. In stopala sta naprej, a ostala družba je postajala, si ogledovala različne nasade in se pogovarjala. "V taki tihoti, v takem idilskem miru, milostna, v takem bi hotel živeti! Ah, kako vam zavladam! — Ali naše nestalno življenje je podobno ciganskemu; oprostite, milostna, da se držnem izpregovoriti pred vami te plabejske besede!" je govoril poltito nadporočnik Pavlovič in ji pri tem večkrat pogledal v velike, sanjavo zroče oči. "Ah, kako srečen mora biti človek, ki sme zraven takega posestva imenovati svojo tako ljubezno, tako dražestno, tako krasno gospo," je nadaljeval in ji stisnil krepkeje zametasto roko. In ona mu je ni odtegnila. Za velikim jasminovim grncem se mu je vstavila noga, kakor nehote. In postala sta. "Mej Bog, kaj vam je, gospa? Ali so vas morda celo besede moje razžalile, da imate solzne oči?" Res je bila stopila Matildi solza v oko, sama ni vedela, spričo česa. "Ah, nikakor ne, gospod Pav-

skoro cinično: "Prav, pravite, gospa, izredno interesanten mož!"

Odzda je bil Pavlovič vsakdanji gost pri Travnovih.

Matilda ni več počepala v svoji sobi; njena otkoženost je bila izgubljena, rdečica se je zopet pojavila na njenih licih, in postala je zopet prejšnja, lepa in dražestna gospa. In proti Travnovi začela biti še bolj pozorna, celo laskala se mu je včasih in radovaljno in z nasmehom se je lotila zdravljenja, kakor ji je bil ukazal dr. Lovrin. — Celo tako skrb za soproga se je je lotila, da mu je svetovala, naj se večkrat razvedri, naj začne zahajati tudi v mesto med znanca, naj gre včasih celo v Ljubljano, da obišče stare prijatelje. In Traven je v vsem lepo slušal lepo in ljubljeno svojo sorogo. Kakor v vsem, ji je ustregel tudi v tem in tako se je dogajalo, da je ostal včasih res v mestu še pozno v noč in da je prišel domov, kadar je poslala soproga kočijo ponj.

V tem času se je seveda začela Matilda kaj izborna s Pavlovičem, ki je stavil ves prost čas njej na razpolaganje.

(Dalje prihodnjik.)

Clevelandske novice

— Zadeva Debsovega povabi la še vedno razburja City kluboravno je direktorij odglasoval, da se potrdi akcija odsek za javne zadeve ter potrdi prvotno povabilo za predavanj Debsa pred klubom. Reakcije narni člani kluba se kar ne morejo potolažiti vsled te akcije, in večeraj je kar pet članov naznanilo, da odstopijo od kluba. Odstopili so D. C. Wills, pred sednik direktorija zvezne rezervne banke; Edward Bushnell odvetnik; Edgar E. Adams, pod predsednik in superintenden Cleveland Hardware Co., E. P. Allen, predsednik Adams Bar Co., ter Harvey Bingham, trgovec z zemljišči. Odstopil je tudi S. P. Harris, predsednik Chagrin Falls Banking Co., toda izjavil je, da nima povabilo Debsa s tem nič opraviti. Kot se je naznanilo večeraj, so pri seji direktorija glasovali za povabilo Debsa sledeči: R. J. Bulkley, Howard F. Burns, William Feather, Tev. J. Hayden, James I. Taplin in A. C. Vaughn; proti pa Frank C. Cain, John D. Ficker, A. R. Callow in J. D. Osmond. — S sklepom direktorij pa očitvidno ni zadovoljna nobe na stran. Nekdanji županski kandidat Peter Witt, John D. Raper od "The Cleveland Press" ter več drugih članov, ki delujejo za Debsa, pravijo, da bi bili bolj zadovoljni, če bi bil direktorij glasoval proti Debsu. "Izdelaš mo že ves načrt," sta se sinoči izrazila Witt in Raper. "Nameravali smo najeti v soboto o polodne ravno ob času, ko se vršijo redne seje kluba, v hotelu Hollenden dvorano, ki se nahaja takoj poleg klubovih prostorov ter održavati z Debsom zborovanje, ki bi teknovalo s sejo kluba. — Nekateri so tudi sugestirali, da bi se najelo godbo, ki bi sprejela Debsa na kolodvoru, nakar naj bi se vršila parada od kolodvoru pa do hotela. Sicer vsemu sporu lahko napravi konec še Debs sam z zavrnitvijo povabila, kajti dosedaj istega še ni sprejel. — Slovcem in Hrvatom se tem potom naznanja, da imajo še do 15. januarja priložnost vložiti svoj denar pri slovenski posojilnici od katerega dobijo 5% obresti od 1. januarja.

Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

RAZNOTEROSTI.

Zveri v svobodi in v robstvu.

Pariški zoološki vrt se je nedavno obogatil z novimi divjimi eksemplarji. Ob tej priliki je nekaj revija prinesla sledeče zanimive podatke o dolgotrajnem življenju kasedniranih zveri. Samo pomankanje svobode in drugih življenjskih pogojev krajša v znatni meri življenje ujetim zverem. Mnoge pa poginjajo enostavno zato, ker se ne hranijo z živim plenom, katerega so navajene. Roparske zveri imajo poseben borbeni občutek, kadar davijo svojo žrtev, in ta občutek se v kletki ne da nadomestiti na nikak umeten način, kar vsakako mnogo vpliva na odporost organizma. Panter, tiger in lev prestanejo le 6 do 7 let robstva, medtem ko v svobodi dočakajo tudi 30 let. Interesantno pa je, da levi potujočih menažerji in cirkusov vendarle doživijo po 15 let, menda zato, ker se na večnem premikanju ne dolgočasijo tako, kakor jetniki zooloških vrtov. Medved živi v kletki le 8 let, medtem ko mu je v ledeni domovini sojeno udj po pol stoletja. Hijenca se v robstvu naveliča življenja že v 4 do 5 letih, v svobodi pa je gibna še s 30 leti. Slon dočaka v svobodni naravi čestljivo starost 150 let, v človekovi službi pa mu s 25 leti klone rillec in pogine.

Slovanstvo v Evropi. Po neki češki statistiki šteje Evropa danes 135 milijonov Slovanov, in sicer v Jugoslaviji 10 mil. 163,000, v Českoslovaški 8,642,000, v Rusiji 0,629,000, na Poljskem 22,000,000, v Belgiji 3,558,000, v nemških deželah 2,078,000, v atinskih deželah 2 mil. 87,000. Po narodnosti je Rusov v Rusiji 0,268,000, na Poljskem 6,408,000, v Českoslovaški 434,000; Poljakov na Poljskem 16,138,000, v Rusiji 450,000 in v Českoslovaški 166,000; Cehov in Slovkov v Českoslovaški 8,037,000 in pri nas 111,000. V neslovenskih državah je Rusov 1 milijon 575,000, Poljakov v Nemčiji 1 milijon 729,000, Jugoslovanov v Avstriji, Rumuniji in Italiji 897,000, Bolgarov v Rumuniji in Grčiji 700,000, Českoslovkov v Avstriji, Madžarski in Nemčiji 461,000. Na celnem svetu je Slovanov: Rusov 114,000,000, Poljakov 24,000,000, Jugoslovanov 10 milijonov 800,000, Českoslovkov 11,500,000 in Bolgarov 3,700,000. Po tej statistiki je slovensko pleme v Evropi najpomembnejše.

Samomor.

Včeraj dopoldne se je obesil v Ljubljani čevljarSKI mojster Karel Kordelič. Kaj je v Ljubljani sprlošno znanega moža gnalo v smrt, še ni dognano.

Krvava ljubavna drama v Beogradu.

V soboto 2. decembra je v Beogradu 22letna uradnica pri upravi fondov Leposava Raklič na hodniku mestne uprave ustrelila rezervnega kapitana in trgovskega agenta Dragoljuba Simića, ki ji je obetal zakon in imel z njo intimno razmerje, potem pa jo je zapustil in se oženil z drugo. Simić je smrtno nevarno ranjen. Deklico je orožnik le z velikim naporom aretiriral in jo izročil sodišču.

Prospect 2420 Central 1768 The F. W. Zimmerman Co. splošni prevažalci Pripeljemo in postavimo na prostor blagajne, stroje, pohištvo za pakamc, odpošljemo ali shranimo. 3400 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

Main 2119

Harry F. Glick in Bert D. Glick SLOVENSKA ODVETNIKA

bosta premestila svoj urad iz sobe 102 Engineers Bldg.

v sobo št. 214 Engineers Bldg.

15. januarja, t. l.

OTVORITEV!

Cenjene gospodinje!

Naznanjam vsem mojim prejšnjim odjemalcem in vsemu občinstvu, da sem otvoril v novem Ogriščevem poslopiju na

6412 ST. CLAIR AVENUE

na novo urejeno

GROCERIJU

Vsa zaloga blaga je popolnoma sveža in postregel vam bom tako, da boste lahko zadovoljni z blagom kakor tudi s cenami.

Se prav toplo priporočam tudi novim odjemalcem — cem —

LOUIS PRIJATELJ

6412 ST. CLAIR AVE.

Vabilo na

Zabavni večer

ki ga priredi

žen. dr. Woodman Circle št. 110.

V NEDELJO ZVEČER

14. januarja '23 V JOŽEF KUNČIČEVI DVORANI ob 6. uri zvečer.

Na tej veselici bo mnogo zabavnih stvari. Dva kontesta za dekleta in fantje in sicer za krasno dobitko, ples "maška v zaklju" in tako dalje. Naj ne zamudi nihče prilike zabavati se v našem krogu.

Naše kuharice nam bodo postregle z najboljšimi okrepčili in naše natakarice bodo točile najboljšo tekočino.

Zato pridite vsi da se prepričate če se res maček v zaklju dobi!

Vas vabi na veselo svidenje

O D B O R.

Koncert na vašem domu!

Ako igrata vi ali vaši otroci klavir ali gosli, tedaj se naročite na muzikalčno revijo "Glasba in dom" ki vsebuje slovenske pesmi in ples. Cena 75c predplačno, izšle so tudi najnovejše slovenske plošče za gramofon. Bleški valčki, Miramarska, Ohljaska krasotica, Dolgo mami, pili ga, Sladko je vince, Ne bom se možila, itd. Cena 75c vsaka.

ROLE ZA PLAYER PIANO:

Kaj ne bila bi vesela? \$1.00 Bleški valčki 75c Vzemi me seboj, 75c Mladi vojaki \$1.00

Oj Hrvati, oj junaci 75c

Vprašajte za popoln cenik za role, plošče in druge muzikalije v vseh jezikih.

Se priporočam. Vaš rojak

Victor Lisjak

6404 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

PREHLAD V GLAVI Namažite si nosnice zunaj in znotraj z Mentholatum Takoj boste prosto dihali.

Good Taste Imported from France

Prešinjene ljubezni!!! Ali ljubijo ženske boljje? Prešinjene ob dotiku človeka! ALI NAJ ŽENSKA OGLASA ZA MOZA? Zakaj bi se moralo poročiti dekle pred 18 in možki pred 21 letom? Zentev, ločitev, ljubezen, nauk o izboljšanju rodu, omejitve poročev, spolna higijena, itd., itd. KAKO SE POROČITI USPEŠNO IN DOSECI ZADOVOLJSTVO. To je nekaj vprašanj s katerimi so havi vsak izmed "Fold" magazine, ameriška velika in najboljša publikacija za zaljubljenec. Posrečena edino takim problemom.

Poslite 10c za sample kopij in za popolne informacije glede našega prijateljskega kluba. Naročnina je sedaj samo 75c na leto a 11 \$2.00 za tri leta. Ta posebna ponudba za povečanje stevila naročnikov je dobra le za kratko dobo. Vsak naročnik postane obenem tudi član našega prijateljskega kluba ki ima an tisoče članov (obeh spolov) v vsaki državi in vsakem mestu. Poslite 75c z vašim imenom in naslovom na "FOLD" MAGAZINE, 1151 BROADWAY, N. Y. CITY, U. S. A.

DELNIČARJI IN DELNIČARKE Slovenske Delavske Zadrufne Zveze (se tem potom pozivljejo na LETNO DELNIČARSKO SEJO ki se bo vršila 21. januarja, ob 2. uri popoldne v Jos. Kunčičevi dvorani Collingwood, O. Zborovanje je važno. Zato pridite vsi! TELEFON: Main 1441 Central 201-R Mihael C. Cerrezin HRVAŠKO-SLOVENSKI ODVETNIK 413 Engineers Bldg. St. Clair Ave. & Ontario St. blizu Public Square.

Krasno izdelane slike bodisi posamezno ali z družino VESELENA POZORNOST NOVOPOROČENCEN SUPERIOR PHOTO STUDIO 7032 SUPERIOR AVENUE JOHN BUKOVNIK Slovenski fotograf. Oprto, ob nedeljah.

Vabilo na ZABAVEN VEČER Članice draštva Složne Sestre št. 120 SSPZ. prirede v soboto, dne 13. januarja V SLOV. NAR. DOMU zabaven večer na katerega se vabijo vsi prijatelji in znanci, da nas posejijo ker se bomo prav po domače zabavali. Za lačne in žejne bo vse preskrbljeno in igrala bo domača godba. Torej vabimo vse ljubitelje zabave in plesa, da se enkrat pošteno zavrtimo. VABI ODBOR.

DELNIČARJI AMERIŠKO-JUGO-SLOVANSKE TISKOVNE DRUŽBE POZORI! V smislu pravil se vrši letna delniška seja naše družbe dne 14. januarja 1923 v Božeglavovi dvorani, 6006 St. Clair Ave. Pričetek točno ob 2. uri popoldne. Opozarja se vse delničarje, da se seje gotovo udeležijo. Kdor bo zaposlen, naj pooblasti družega delničarja, da ga zastopa. Vsak delničar je prejel pismeno obvestilo kakor tudi pridjano pooblastilo. Nekateri so se preselili in nam je pošta pismo vrnila, ker se ne ve za njih novi naslov. Tem naj služi ta oglas, da pridejo na sejo, ali pa naj se zglasijo v našem uradu, da dobijo svoje pismo. DIREKTORIJ. OGLAŠUJTE V ENAKOPRAVNOSTI

Pise GREGOR KOROBAC pl. GAJZLA.

SOBOTNA POSTA. na svetlo dana v Ribnici, 13. prosinca 1923. Inozemske vesti.

Cudna so pota gospodova. Ko so leta 1917 prvi Yankeeci prislili v Francijo...

iz opice. Mar bi bil tiho; tako bodo ljudje se začeli sumiti, da se res ne ni razvil, ampak je se v prvotnem stadiju...

Med prvimi voščili, ki so mi padla v oči letošnje leto, bilo je sledeče: "Srečno in mirno Novo leto Vam želi Sova Krtomir-pogrebnič."

Kako živi vse za sveti božični čas, nam je kazal oglas, katerega del se je glasil nekako takole: "Vesele božične praznike Vam želijo Ongave prodajalne pohištva..."

Mr. Alfred P. Dennis, posebni zastopnik ameriškega Department of Commerce na Dunaju, poroča:

RAZPRODAJA

Naša se sicer ne vrši "na pečeh", ampak tako blizu peči, da Vas ne bo zeblo. Ako se še niste, preskrbite se lahko s skarjami, noži, brivskimi potrebščinami in različnimi potrebnimi predmeti za dom, po izredno nizkih cenah.

Kupite lahko takoj tudi razstavne omare, vse skupaj ali posamezno, stroje, železno blagajno, "cash-register", sploh vso opremo. Če bi kdo hotel kupiti vse skupaj, dobil lahko tudi "lease" za štiri leta. Poslužite se redke prilike!

A. J. TERBOVEC, 5920 ST. CLAIR AVENUE

"Ljudsko štetje od aprila 1922 pokazuje, da je bilo tedaj v Jugoslaviji 3.087.020 prašičev..."

Domača umetnost.

Vsi veste, da živimo zdaj v dobi koledarjev. Kamor pogledaš vidiš nove koledarje po stenah. Zapeljive deklice so tam naslikane, lepa mesta, krasno cvetje in divno lepe pokrajine.

Neka podpornica organizacija mahnila jo je po tej hvalavredni novi gazi v tem oziru. Mežnar, oziroma menežar Stara Godlja, odpravil je s koledarjev omenjene organizacije vso tako zapeljivost sveta, in tako primoral članstvo, da gleda samo na cifre, kar je koristno in potrebno, ne pa na figuro zgornj. Seveda, neka figura mora biti nad številkami, ker je taka moda.

Godovi. Prihodnje sredo govoval bo Tone Puščavnik, in z njim vsi fajn Toneti in Tonečke. Tone, Tonca in Tonke. Kot znano, je bil Tone Puščavnik velik prijatelj prešičev, zato mu nadevajo tudi titel Prešičkar. Jaz dam možaku prav, kajti tovaršija štirinožnih prešičev je vsega spoštovanja vredna, posebno če so isti v prekaženem stanju ali klobasji uniformi.

ko reči. Misli se že sme, zapisati pa ni varno.

In tisti njeni pamži! Kot, da so iz lesa. Spominjam se podružnice svetega Lovrenca, v starem kraju. Altarska skupina tam, je bila čudovita. Sveti Lovrenc je bil, kot da so ga opikale čebele in žm pod očmi... Oh, boy!

Barva je deloma napeška, deloma spominja na nekdanjo erknjeno Avstrijo: deloma pa na ajferzuht. Ni vrag, da ne bi vsak hitro umaknil oči iz ferdohitne narodne noše bogvekateroga naroda, in jih odpočil na deloma ameriški harvi pravega koledarja spodaj.

In vidite, to je tista idealna ideja naše Stare Goldje v Chicago. Naš narod je že itak preveč zateleban v umetnost in lepoto, preveč mu gredo k arcu naravni čari, torej kaj bi ga še mamilili in mešali s takimi rečmi, ko je vendar edino zvečljivo in edino potrebno za vsacega člana, da najde na koledarju številko 25, to je tisti datum, ko mora biti plačan assessment.

Nekateri črnogledj sicer trdijo, da bo koledar povzročil mnogo boleznih med cenjenim članstvom in globoko jamo v bolniški blagajni, češ, da to marsikdo gledal sliko malo predolgo, pa ga bo začelo šcipati v trebuhu. Jaz pa trdim, da ni te nevarnosti. Kdor more gledati sliko pol minute pa ne postane križogled, ta je slobodno napristopen za vse boleznih, od kurjih očes do flu. (Na vsak način pa je dobra imeti pri roki kvort rakijske, kljub vsej imuniteti).

Himna. Čujte Tončke, Toneti in Tonce, kvorte si napolnite in lonce! Lepšega ni praznika na svetu. Kot je svet Anton, pri vincu in plečetu! V hrbte naj vas peč prijazna greje S čas na mizi zlasta vinska kaplja smeje! Da vesel bo vsaki Tone, Tončka: Ne pozabite klobas in pa galončkal! (Sicer pa le malo je svetnikov in svetnic, ki se takih branijo sladčie!) Vreme. Da imamo to leto izredno hudo zimo v Clevelandu, kaže dejstvo, da oglašja neka tvrčka veliko razprodajo — na pečeh! Pomislite bratci to šala ni, saj kajtenge tako pišejo! V starem kraju smo imeli velike zelene peči, ki so zavzemale skoraj po četrtino sobe. Na takih peči smo imeli zimске dneve in večere bosonogi gentlemeni in madame živahne kupčije z jabolk, suhimi hruškami in slivami, orehi, lešniki in podobnimi predmeti narodno gospodarskega pomena.

Od domače industrije so prišla množica na takih seimih le piščanke, benzove puške in pinci. Včas, ko je bila kumčija najbolj živahna, je nenaodoma padla valuta, v obliki palice ali trske, in trnela je trgovina, in trpele so naše "boljše" polovice...

Kakšne peči ima goriomenjena tvrčka, mi ni znano, je pa to nekaj absolutno novega, da se vrši razprodaja na pečeh, naj se že zbašejo nanje, kakor hočejo; kaže dalje iznajdljivost naših trgovcev in vso ostrost naše kleveldanske zime.

—Slovenec in Hrvatom se tem potom naznanja, da imajo še do 15. januarja priložnost vložiti svoj denar pri slovenski posojilnici od katerega dobijo 5% obresti od 1. januarja.

ZELI SE DOBITI pisane prošnje od družin, ki bi želele delati na polih za cukreno peso tekom bodoče sezone. THE OWOSSO SUGAR CO., Owosso, Mich.

Plača, \$23.00 od akra. Vožnja je brezplačna in stanovanjske hiše tudi brezplačne za izvežbane družine.

Naslovite vaša pisma, označujoč vaše prejšnje skušnje o pesoreju in številu delavcev v družini ter njih starost, na HENRY SMETANA Hotel Statler, Cleveland, Ohio.

Naznanilo Vsa cenjena društva, katera so v akciji za Slov. Del. Dom v Collinwoodu, so prošena, da si izvolijo na svojih sejah zastopnike za Waterloo Klub in naj pošljejo njih imena in naslove klubovemu tajniku, Jos. Vičič-u, 15712 Trafalgar Ave.

Izredno poceni Hiša za 2 družini, 8 sob, 2 kopalnice; lot ali mortgage se vzame kot delno vplačilo.

Moses Realty Co. 15505 Waterloo Rd. EDDY 7841 WOOD 370-R

THE W-K DRUG CO. St. Clair, vokal Addison Rd. Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno. JOHN KOMIN, Lekarnar.

CUNARD ANCHOR V Jugoslavijo v 9. dneh. Potujte na enem izmed morskih velikanov, ki odpluje vsak torek: AQUITANIA 45,647 ton MAURETANIA 30,704 ton BERENGARIA 52,022 ton

Razkožno kabine tretjega razreda z 2, 4 ali 6 posteljami. Izvrstna jedilnica, kadilnica in počivalnica. Zaprt krov za šetanje. Izvrstna hrana. Vse udobnosti kot doma. Nobenih skrbi.

Za listke in druge informacije se zglasite pri bližnjemu zastopniku v vašem mestu ali v bližini.

Alko se počutite bolne, obrnite se v vsakem slučaju do kiropraktičnega zdravljenja — in jamčeno vam je, da se boste počutili boljše — dobro. Dr. Albert Ivnik, D C Chiropraktor 5506 ST. CLAIR AVE. vokal 55. ceste.

MALI OGLASI

NAZNANILO! Cenjene sestre od St. Clair Grove št. 98, Woodmen Circle. Naznanjam vam, da sem prevzela delo tajnice. Katera me potrebuje me dobi vedno na domu, 1411 E. 51 St. Obenem vas prosim, da se vdeležujete pridno seji, ki se vršijo vsaki drugi ponedeljek v Slovenskem Narodnem Domu. In priporočajte ženam in dekletom naše društvo. Sestevski pozdrav! Antonia Skerjanc, tajnica. (13) 1411 E. 51 St.

ISČE se dekde za serviranje gostom v restavraciji. Oglasi naj se izvežbana za ta posel; službo nastopi takoj in dobra plača. Hotel Serschen, 694 E. 152nd St. (12)

NAZNANILO Vsem članom društva Carniola. Tent 1288 T. M. naznanjam da se vdeležijo redne seje v nedeljo 14. januarja t. l. Na dnevnem redu bodo jako važne stvari in se bo tudi pojasnilo, kako se bo gobjiralo assesment v tekočem letu. Torej naj nebeden ne izostane. John Tavčar, tajnik ST. (NO.) 10.

ZAHVALA Podpisani se na tem mestu najlepše zahvaljujem vsem svatom, ker so se v tako velikem številu vdeležili svatbe, dne 8. januarja ter se tako redno in mirno zadržali. Posebno se zahvalim Frank Lisjaku in njegovi soprogi. Tebi ženin in nevesta pa želim obilo sreče!

Anton Bubnič, 9207 Prince Avenue.

Why? Suffer? Mesečne bolečine, nevrogične, sciatične in revmatične bolečine, glavobol, boleči hrbet in vse druge nadloge se hitro odpravijo z Dr. Miles' Anti-Pain Pills

Ne vsebujejo nobenih nevarnih snovi. Zakaj jih ne poskusite? Ask your druggist

5% Dolžnost slehernega človeka je pomagati samemu sebi! In to najlažje vsak stori, če naloži svoj denar na slovenski posojilnici, ki je edina v Clevelandu, ki Vam nosi obresti po 5%. — Mi vam jamčimo varnost, točnost in postrzebno. Urad je odprt tudi vsaki dan od 6—8 ure zvečer razen ob sredah.

The International Building and Loan Co. St. Clair Ave. in vokal E. 63rd St. Pridite in poglejte naše nove poslojpe na vokalju 63. ceste in St. Clair Ave.

5% DEBELI PRAŠIČI naravnost iz kmetov. Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od mesta, pripeljani kamorkoli. Niške cene. Pridite ob ponedeljkih ali četrkih in si izberite vaše prašiče. H. F. HEINTZ, Stop 150 Shore Line, Willoughby kara. Telefon Wickliffe 106-L.

OVA FANTA SE SPREJME na stanovanje in hrano; poseben ugod; elektrika in kopalnice. Poizve se v uradu lista.

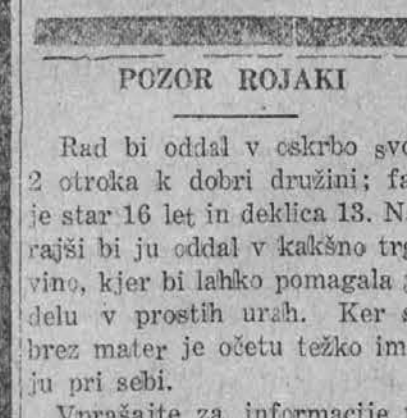
IDOVA Z enim otrokom ali pa dekde se sprejme v službo, da bi pazila na otroke in opravlja la hišna dela. Plača po dogovoru. Zglasiti se je na 1148 Norwood Rd.

NAPRODAJ je trgovski vokal, 3 svetilke na plin, 1 peč na plin; poceni. Vprašajte na 15307 Waterloo Rd.

HIŠE — FARME LOTI! Hiša 9 sob, za 2 družini; gas, elektrika, kopalnice, velk lot; cena \$4,800.00. Gotovine \$1,400. Hiša 7 sob za 2 družine; gas, elektrika, kopalnice, velik lot; cena \$4,500.00, gotovine \$1,200. Enakih posestev imamo na izbero. Oglasite se takoj pri Collinwood Realty Co 15813 WATERLOO RD. J. KRALL & D. STARICH. Imamo tudi več trgovin naprodaj.

LOVITO STARO ZDRAVILLO POMAGA MNOGOTERIM. Na tisoče ljudi trpi vsled žledenih indog, in vsi ti so ozdraveli s pomočjo Evropskega Krvnega Čaja. Dostopat druke boleznih, kakor napričner žolčni kamen, Rak, Zaprtje, Sla no prebavnanje, Izgruba slasti, Brez pečnosti, izvirajo iz žledenih nadlog. Če se počutite oslabele, če imate lhabo slast v svojih ustih, pokrit jezik, dabo slast in nobene posebne enerzije, vživajte Evropski Krvni Čaj. To je naravno zdravilo ter izvaja svoje lagodejno delovanje na želodec, kri etra in ledvice ter jih pripravi, da opravljajo svoj posel. Cena Evropskemu Krvnemu Čaju je \$1.00. Pošljemo ga takoj po prejenju denarja. Naslov: Guenther Remedy Co Collinwood Sta., Cleveland, O.

POZOR ROJAKI Rad bi oddal v oskrbo svoja 2 otroka k dobri družini; fant je star 16 let in deklica 13. Najrajši bi ju oddal v kakšno trgovino, kjer bi lahko pomagala pri delu v prostih urah. Ker sta brez mater je očetu težko imeti ju pri sebi. Vprašajte za informacije pri g. Math. Nemeč, Euclid Concrete Post and Factory, St. Clair Ave and Euclid Village. Oče se piše Jack Frank.

DEBELI PRAŠIČI naravnost iz kmetov. Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od mesta, pripeljani kamorkoli. Niške cene. Pridite ob ponedeljkih ali četrkih in si izberite vaše prašiče. H. F. HEINTZ, Stop 150 Shore Line, Willoughby kara. Telefon Wickliffe 106-L.

ZACETEK V SOBOTO 13. JAN. 1923 GRDINA'S SHOPPE VSE ZA NEVESTE IN DRUŽICE KAR NAJBOLJŠE IN NAJLEPŠE. KONEC V SOBOTO 20. Jan. 1923

NE ZAMUDITE TE VELE POMEMBNE JANUARSKE RAZPRODAJE Točno ob 12. uri v soboto dop. 13. jan. pričnemo razprodajati vsa zalogo ženskih, dekletskih in otročjih klobukov. Naša zaloga je prevelika, da bi hranili do druge jeseni in treba je prostora kot denarja, da si nakupimo za spomlad veliko in lepo izbero. "Cene govori!" — Pridite pogledat kakšne vrste klobuke lahko kupite po naši ponudbi. Trenutek je za vas, da si nakupite dobro blago, ki se vam nudi skoro zastoj.

Ženski klobuki brez primer v delu, vzorcih in cenah. Vredni od \$3.50 do \$7.50 in še več, sedaj samo: \$1.00 Dekliški in otročji klobuki in čepice, izdelane okusno in iz dobrega blaga. Vredni do \$5.00 in še več sedaj samo: 50c

Niti za en dolar vrednosti se ne bo prihrnilo. Vse se mora prodati in sicer takoj. Nikdar v zgodovini Clevelanda se ni žrtvovalo toliko dobrega blaga po takih vnebovpijočih cenah kot sedaj. Vsi imate priliko da si izberete. Razprodaja se vrši ves teden. OD SOBOTE 13. JAN. DO SOBOTE 20. JAN. Grdina's Shoppe 6111 St. Clair Avenue Kjer se vedno dobro in ceno kupuje.